

Renaissance, dat nog te Utrecht bewaard is. Het knielende beeld van den bisschop is verdwenen, maar de rijk versierde boog, die dat beeld overhuifde, is nog in den kooromgang aanwezig. Het is vervaardigd uit zandsteen, rijk gebeeldhouwd en verguld, en rust op een voet van rood en zwart marmer.

Doch de tijd had den luister van het kunstwerk doen tanen. De kroonlijst was verdwenen; van het daaronder aangebrachte gebeeldhouwde fries waren slechts enkele fragmenten over, die los op het monument lagen; ook van de daaronder geplaatste geprofileerde lijst ontbraken reeds stukken. Zóó brokkelde van boven af het fraaie monument steeds verder af; het oogenblik was te voorzien, dat de boog zelf zou invallen. Ook de rijke kleurversiering was nagenoeg verdwenen; slechts hier en daar waren nog sporen aanwezig, hoe de oude kleuren waren geweest, behalve aan de achterzijde, die (blijkens sommige sporen) dichtgemetseld en wit geschilderd was geworden.

Thans is het fraaie monument met vergunning van heeren kerkvoogden weder hersteld en in staat om nog vele jaren te verduren. De kroonlijst is (volgens eene teekening, welwillend verstrekt door den heer F. J. Nieuwenhuis) hersteld. De fragmenten van het fries zijn vastgemetseld en aangevuld door blokjes zandsteen; het gebroken fries is hersteld. Ook het ontbrekende stuk van de vier familiewapens is opnieuw aangebracht. Daarna is ook de kleurversiering weder hersteld. De moderne witte verf is verwijderd. De zwarte kleur, die het monument overal gedekt heeft, is hersteld, zoodat de overblijfsels van het oude verguldsel (hier en daar wat verlevendigd) zich weder behoorlijk voordoen. Ook op de wapenschilden is weder wat kleur aangebracht; het marmer is gereinigd en opgepoetst. Het geheele (zeer delicate) werk is onder leiding der commissie (welwillend bijgestaan door prof. Vogelsang) zeer gelukkig volbracht door de firma De Haart voor het steenwerk en den heer W. Menkman voor de polychromie.

Zoo is dus een belangrijk monument weder in eere hersteld, terwijl de bescheiden kleurversiering, die hard is noch schitterend, aangenaam aandoet, zonder de harmonie van de stille omgeving te storen. Utr. Dagbl., 20 Oct. 1908.

Opgravingen onder Voorburg. — Op initiatief van de Vereeniging »die Haghe» zijn dezen zomer onder leiding van Dr. J. H. Holwerda Jr., conservator aan het Rijksmuseum voor oudheden te Leiden, opgravingen gedaan op het terrein van Arentsburg onder Voorburg, waar reeds vroeger onder Dr. Reuvens belangrijke vondsten werden gedaan en een gedeelte van het Forum Trajanum werd blootgelegd.

St. Walburgskerk te Zutphen. — De werkzaamheden van de restauratie, waarmede in 1890 werd begonnen, is thans nagenoeg gereed. Het muurwerk der librye is op verschillende plaatsen hersteld. De contreforts zijn opnieuw afgedekt en de tufsteenbanden zijn vernieuwd. De 18de eeuwse topgevel aan de westzijde is door een met leien gedekt schild vervangen.

Het is gewenscht dat nu ook de middelen gevonden worden om ook den toren voor verder verval te behoeden.